

PERIÓDICH POLITICH VERMELL

|| SALUT PÚBLICA || INTERESSOS POPULARS || ARTS Y LLETRAS ||

Redacció y Administració: carrer de Ronda de la Universitat, número 6, Barcelona

— VENTA: 25 exemplars, 1 peseta; Un número, 2 quartos. — Surts d'illam los divendres ab tota regularitat. — SUSCRIPCIÓ: Espanya, a cada trimestre, Estranger, etc. —

LA POLÍTICA Y 'LS POLITICHS

Si passém revista al estat actual dels partits polítics d' Espanya, no podrém per menos de convencences d: la farsa que en sí enclou l'art de governar, y 'ns trobarém ab que serà aquesta farsa tan més grossa y manifesta quant més prop del poder estiga l'partit que s' analisi, ó al meaos quantas més esperansas tinga d' enlilarse aviat a las altres esteras del govern.

Aixó fa que, avuy per avuy, la farsa estiga més condensada en los partits constitucionals monárquics, que son los que a Espanya manegan las cèreres dintre las actuals institucions polítiques.

Ficéssim en ells y prepreéssim luego a pondre una purga pera ferlos passar l'asco que sa revista 'ns ocasioni.

Tenim en primer lloch, com a puntal lo més ferm de la monarquia restaurada sota 'ls garrofers de Sagunto, lo partit conservador. Abgarrat coajunt d: Judas de todas las escuelas, allí s' hi troban tráfugas de tots los partits, desde l' carlí fins al revolucionari. Casi tots ells han sigut homes que han anat per' adquirir, y no s' han fet conservadors fins que han tingut pera conservar. Y com si sa antiga historia no fo: encara prou bruta, la encogreixen actualment ab intestinas disidencias, per res més justificadas que pera seguir rodonejant lites fortunadas desde l' poder y pera satisficr innooble desitj de governar.

Y que n' dirém dels fusionistas? Que la falta de ministeris para contentar a tots los que se creuben ab prou mèrits y saber pera esser ministres, no es més que un inabarcable motiu de discrepancias, més ó menos notables ó sensibles segons lo punt de confiança a que ha arribat en lo partit l' ilustre discrepador.

Camacho, Gallon, Martos, Mantero Rios y altres mil, son motius d' alarmas pel partit, segons Júpiter Sagasta dirigeixi los llamps cap a un ó altre costat per futuras retormas de ministeri, y aixó que l' home ja té prou treball pera mantenir en pau y quietut dintre l' govern a homes de tan distintas procedencias com Moret y Alonso Martinez, Balaguer y Castillo, etcetera, etc.

Y no parlem en aquest partit de tráfugas, porque 'ns trobaríem que 'ls més consequents s' han girat trenta voltes la cascaca, y están disposats a fer lo mateix trescentas vegades més si aixis convé a sos plans, puig que ja saben de sobras que de sabís es mudar de part.

Enlayreéssim un miqueta dintre la monar-

quia y trobarém als esquerrans. Heu vist partit més partit en micas y bocins que la esquerra dinástica? Si la política admít comparació ab la gimnástica, no hi ha salt mortal ni equilibri que no fassin a la perfecció los de la esquerra. Constantment entre la República y la monarquía, may sabent prou bé cap shont girarse, uns cops perques temen trobarse contra la corrent del progrés, y altres per creure que van massa covebant pera lograr lo poder. No hi ha dia en que no s' despregui un ó altre d' aquest partit pera acostarse al sol que més calenta, y ara meteis en Becerra, l' antic barricadero, y jefe civil dels esquerrans, está preparant sa milésima tercera evolució política pera entrar al camp dels m'isterials a ferse passar las engonias d' una llarga oposició sense esperansas de poder.

Y aquestos son los que tenen de ferros teíllosos y s' hon de sacrificiar gobernamientos?

Retira de bet! Per mi ja 'ns dispenso l' sacrifici y 'ns faig mercé de que s' estigan tranquils a casa seva, que molt més del que hi puguin guanyar ells deixarem de perdé'hi nosaltres si s' estan de panxa al sol.

Y si per un moment sortim dels constitucionals y 'ns fitem en las oposicions dels extrems, veurem lo que havém dit abans: Menos farsa é immoralitat que en los partits gobernants, pero sistomas d' ambicions que tenen d' anarse desenvollopant a mida que s' acostin al poder.

Dels carlins no n' parlem, porque allí es casa morta, y prou ferma tenen a excomunicats y ferse mal ells ab ells sobre si s' ha de ser catòlich del papa ó catòlich de Carlos VII. Pero aném als republicans, per ser aquestos partits los que més interessan al poble, y ficéssim en lo que fan.

Los possibilistas: quatre tagitius dels federals, tots ab infaltes y personatjes, que l' que menos se creu ser bo per embaixador ó ministre, endar que sols puga servir per sereno ó municipal. Contan las glorias del seu canari Costelar, y no pensan més que en darse fama d' aristócrata democrático, que ve a ser com si diguessim de barro sabó, que may será res més que un contrasentit.

Los progressistas tampoch s' entenan, més pel malehit personalisme que per diversitat de idees ni de procediments. Allí hi ha dos homes que tenen lo que se n' deu talla pera ser jefes de partit, y com ja se sab que dos gallis en un galliner may hi están be, a la curta ó a la llarga en Salmeron formará un partit apart dels zorillistas, com en Figueras lo formá dels piosts, pera ser jefe d' un partit.

Los únics que s' presentan ara com ara units son los federals, lo qual es fácil que sia degut a que s' greguin més lluny del poder que 'ls altres, y las ambicions per lo tant entre ells no estigan tan despertats. Aixó no obstant tampoch están tranquils, porque la coalició republicana sembla que no está ja yre segura per las divisions dels progressistas, y además en Zorrilla ha sigut sempre un home a qui li han fet poca gracia 'ls federals ab los qui s' ha colligat.

Y ara diguéssim qué podém esperar de tota aquesta colla de partits polítics, si las idees cost no hi son pera res en ells y l' personalisme ho es tot.

Dels monárquics no hi ha pera que parlar-ne. Ni 'ls temps están per ells ni cap d' aquestos partits ha tingut devencia ni formalitat política ni valor, pera fer en lo poder res de lo molt promés en la oposició, y l' país ja 'ls temps que renega de tots ells.

Los partits republicans están també carregats de personalisme, y sols lo federal, per la novetat de son sistema, pot inspirar un xich de confiança al poble avament de la llibertat per quan arribi a implantarse sas idees en nostra patria. Si quan aixó siga tenen la poca energia del any '73 y s' deixan imposar pels reaccionaris com llavors, lo poble espanyol ja haurá deshauciat a tots sos actuals partits polítics, y tindrà que ficar los ulls en altra mena de reformas y en altres sistomas.

Bo será que no 'ns descurdem per si aixó ve prompte, y que en las tiranias d' avuy sapiguem pendre exemple pera abansar las llibertats de dema.

UN JUGADOR

(No l' coneixém)
Es lo marqués de Tres Estrellas.
Sempre embolicat en la capa y apoyat en lo bastó, va que sembla un vall.

No se 'l veu de la cara, més que un nas de color d' esbarginis y un parell d' ulls ribetejats de vermell.

Qui diria que aquest home fo un representant de la antiga noblesa, d' aquells gent de sanc blava que per res del mon s' hauria barrejat ab los que la tenim vermella!

Y no obstant no hi ha res més cert.
Y qui l' ha portat a ja aquest estat es lo vicí, res més que l' vicí.

¡Está la noblesa d' avuy tan viciada!
Anéu pels carrers de Madrid, y, si veure pos-

Y com això no s'acostuma, per més que un brigadier ja es un oficial general, suposo que haurà sigut ascendit in partibus pel dia que guanyin els seus.

La veritat siga dita, per molt menys s'han donat ascensos.

Y en Villacampa l'he ben merescut.

Quan pugi la República.

En l'article que més amunt inserirem y que havem rebut pel correu desconeixem a son autor, se fa una pintura prou gràfica de la situació dels dependents de tendes de comestibles, y s'heu la necessitat que tenim d'associarse pera millorar las condicions de son treball.

Si aixis tractant de fetxo alguns, que ab poch de bona volentat n'hi ha prou pera comensar, poden contar ab tot nostre apoyu, en lo poch ó en lo molt que valguem, pera ajudarlos a realisar sos propòsits.

Mostras de tolerancia republicana.
A Paris hi ha una reunió de socialistes de diverses escolars; los radicals guanyan la messa y la policia li fica a la presó.

Y això que Paris es la capital d'una república unitaria.

A Chicago hi ha un moti d'obrers del que'n resulta alguna víctima. La justicia l'agafa als gefes socialistas, y sense que se li pugui probar que haguessin tingut la més petita participació en lo crim, lo Jurar, compost de burgesos, ne condemna set a ser penjats en la forca.

Y això que Chicago pertany a la gran república federal dels Estats-Units.

Y es que devant per devant dels obrers, tots los governs burgesos casi son lo meteix.

Després d'això apoyi qui vulgui a aquestos de la classe mitja que no desitjan més que apoderarse del poder pera clavar garrotada als mes adelantats.

A Manresa una màquina de la fàbrica Condados ha agatat la ma d'un obrer de 9 anys.

La llei sobre'l treball dels noys a las fàbricas es molt defectuosa, mes en cambi'l modo com los fabricants la compleixen no té dubaix.

Y las autoritats! Si s'tractés de encasuar a periodistas prou se mourian, mes pera castigar als fabricants... no val la pena.

Sembla que hi ha molt empenyo en conservar los cuartels de la ciudatela pera museus y exposicions.

Bonich bunyol resultarà de aquesta conservació!

Los cuartels no poden servir més que pera cuartels. Un museu requerrera un edifici a propòsit.

Cada cosa pera sa cosa.

També sembla que s'vol conservar la iglesia pera panico de catalans ilustres.

(A qui hi posarán?)

Ab totas aquestas conservacions lo Parque ho serà tot menos passeig.

Semblara més aviat una de aquestas torres de Sant Gervasi en que hi ha tota mena de ponts y edificis.

Y encara hi haurà qui sostingui que Barcelona es la primera ciutat d'Espanya en gust artistic!

El Diario de Leon, en un article titulat **El capital**, diu que 'ls treballadors son enemichs del capital.

Si digues dels capitalistas, tindria rahó **El Diario**.

Diu també que 'ls socialistas consideran **antimichs** lo capital, ó sia **los instruments de treball**, y'l treball.

Tampoch això es cert, ans al contrari, los consideran tan **armíchics**, que no comprenen que **los instruments de treball estiguin acaparats** pels que **no treballan**.

Consti.

Lo govern vol protegir **nostra** exposició universal.

Que hi envihi 'ls fiscals d'impremta.

La redacció de **El Grito del Pueblo**, de Sanmari de Provensals, nos ha dirigit un escrit donannos compte de que deixa de publi-

carse interinament a conseqüencias de las persecucions que sofriex, puig en la actualidad té set denúncias pendens, un redactor pres y lo director que sembla que ha confiat a las camas lo trobarem en llibertat.

Si continúa gairec aquesta **llibertat** d'impremta, aviat tots los periodistas d'oposició s'érem companys...

De cadros.

De dias ó tres noves **irregularitats** descubertas hem tingut notícia aquestos últims dias: (A) Ja ni un s'hi vol bixar.

(B) Sembla això la canó del enfadot!

Los **progressistas** no s'entenien sobre si han d'aprofitar los medis legals ó 'ls **revolucionaris** pera lograr sos fins.

Ja d'ells, faria com aquell **fact** que preguntantli si s'estimava menjar més perdius ó pollastres, responia:

—Pollastres y perdius.

Havem rebut un folletó titolat **Mitja hora mitj rahon**, que son autor, A. Guasch, bateja ab lo nom de **boleros agre-dolços**.

Val dos rals y suposem que s'deu vendre en los kioscos de la Rambla.

Havem tingut lo gust de rebre l'segon número de **El Arte y la Industria**, eco dels taliecs dels senyors Sofanas y Pons, quin sumari es per demés interessant en las materias que indica son títol.

CORRANDAS

Libertat, nos boniques, si no ho sou, no ho penseu; prou seria més bonica si aneu a la llibertat.

Qui pogués montar tan alt com munta l'sol pel Juliol (Qui pogués a la justicia) seure regant en lo mortal.

Lo galm ronda la torre, la ronda y no hi pot entrar; la torre que s'obra empuja algun dia s'obria.

Aquí dalt a la montanya n'hi ha un pòsser net i ornall; no n'togués, obrer, las panes, que son totes del burgesí.

Sant Calari tenen l'sol, a Palau venen la sal, y aquí plouhan las denúncias sobre 'ls papers lliberals.

Per més així que sia l'arbre per la seva montura, la llibertat que ara ha negan voludem prou la tiradura.

Vine van de la marjana las panes de dos en dos, y per Madrid se passen lloventment los dragons.

Algun dia ja m'hi passara que tot lo meu era yo y desde que veig pel món no fang més que envoyagar.

Ja vullia convertir dels rights a inmortales, y ja que las justicias de justicia que lo vull'hi tancar.

Que m'hi hi ha més que una ley he donat lo meu no dir; y n'hi ha una pera 'ls obrers y un' altra n'hi ha pels rics.

Dos ancills en una espiga no s'hi poden aguarar; los burgesos y 'ls obrers no poden estar pegats.

Y en la Exposició del Parque hi haurà en las exposat, com l'ofici d'escriptor que menen certs liberals.

[Vaja una mania la de cantar himnes liberals ab penetersas místicas!]

En una roga... [iva] que l mes passat se feu a la ermita de Lourdes per alguns feligresos de cal Anton de Vilanova, s'hi cantà la Marsellesa y l'himne de Riego ab veu de nas, lletra de

farum d'incens y acompanyament de sahs dels gemechs.

Decididament això del cant flamenç d'iglesia va progressant, perque 'ls llanots hns a pensar seu se liberalizan, per ver lo progrés inevitable.

Ah! Lo Seu Senyor va obsequiarlos ab una pluja, y l'ector, al tornar al cau, donà gracies a Deu per haberlos beneficiat per sa propia ma.

Està be això de que l'Omnipotent, los beneficii ab plujas, pero que ho fassi ab cuydado.

No siga cas que algun dia s'entusiasmi ab las bendecions y 'ls devots no parin hns al mar.

Lo Crit de la Patria, detensant los convents, diu que l'emparedament d'un frare a Villarreal, ex tan cert com alló de la monja enterrada en vida a Barcelona.

Home, no tinc cap inconvenient en creureho així.

Y pera probar que es mentida, inserta una carta del prior del convent d' que s' refereix la notícia de Villarreal.

Santa innocencia! (Y que tindria de dir aquell bon home, encara que fos veritat): Si no té altra candela pera anarsen al lit...

Al capellà de Montmelós (Orense) li han robar 100,000 pessetas en monedes d'or.

Com redimonia, s'ho fa aquesta gent, ab la curt sou que té, pera reunir 20,000 duros (Misteris de la Providencia).

Segons un diari de Tortosa, una d'aquestas derrerans nits hi havia quatre capellans ab barbas postillas al teatro d'aquella ciutat.

Y que si tenian ganas de veure representat **Dona Juanita** (per que no podian anarhi, ab barba ó sense barba).

Per ma part ja hi poden anar ab sotana y tot.

Per haverse acabat la restauració d' algunas menajoreras del corral de la Maria de la Glòria, los rucos negres de Vilanova han fet funcio extraordinaria ab gori gori, llibris y brams en lo cubell del colom, predicant contra certs periodichs liberals, y fent molt d'honor a La Tramontana ab las guitzas que li dirigien.

Donem gracies al beanytre, y li agrahim pel valor de 1.497 indulgencias plenarias.

XARADA

Vinent de comprar total del corral de tres segones, lo Pilar, mena molt bona, va parlar un bonich aniel y lo veu amiga Agnès, que a la ha dot quart la tribu, desguatit li regalá un aniel d'inversa tres. J. MORA

LOGOGRIFO NUMERIC

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Nom d'home.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Nom de dona.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Nom de dona.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Home que va pel mar.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Apellido d'un artista.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Lo que tothom té.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 = Lloch de molte aigues.
- X = Membre de persona.
- = Una consonant. P. RIBES

GEROGLÍFIC

- KIT
- X
- H.I.
- Mister John Mister Peter
- J. AUST

SOLUCIONS

- A LAS CARMIDAS DEL NÚMERO PASAT
- SINONIMA: — Escudella.
- ESCRIBIALLA: — LES EATISORAS.
- LOGOGRIFO NUMERIC: — FRANCISCO, FANCILIA, CURAÑO, AYOVA, RALFI, RIBES, ROS, LA S.
- GEROGLÍFIC: — Una peseta té cent céntims.

ACTUALITATS

Ab tant d' encens com li tiran
 per davant y per detrás,
 es ben segur que algun dia
 aquets fums l' asfixiarán.